

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 63 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Novembra 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4552

Ercle Albini, konstruktor, Milano.

Poboljšanja na spravama za nameštanje, skidanje i zatezanje lanaca na zadnje točkove kola, bicikla i tome sl.

Prijava od 21. marta 1925.

Važi od 1. jula 1926.

Traženo pravo prvenstva od 22. marta 1924. (Italija).

Pronalazak se odnosi na poboljšanja kod uređenja za nameštanje i skidanje zadnjih točkova kola, bicikla i tome slično, čijom se primenom može postići najveća uprošćenost i brzina. Istovremeno ta se uređenja mogu upotrebiti za zatezanje lanaca i promenu brzine. Navrtke i kontra-navrtke ili slična uređenja kao i mehanička oruđa (klješta, universalni ključ, i t. d.) potpuno su nepotrebni.

Na nacrtu je pokazan jedan način izvođenja pronalaska. Sl. 1 pokazuje napravu u prvoj fazi postavljanja; sl. 2 islu u drugoj fazi i to postavljenu na točku; sl. 3, 4, 5, 6 i 7 pokazuju detalje.

Kao što se iz slika vidi, sprava je vrlo prosta. Ona nema ni jedan konstruktivno komplikovani organ ili pak kakav težak način izrade.

Spojni deo c između zadnje viljuške a i b, promenjen je tako, da u zadnjem delu ima sektor d, koji je snabdeven nizom zubaca e. Ovi se zubi mogu postavljati ili po obimu, ili kao što se vidi na nacrtu, ili po jednom istaknutom vencu.

Pomenuti sektor nosi kružni prerez f, koji se na dole otvara pomoću odgovarajuće načinjenog izdubljenja g, da bi se točak lakše nameštao.

Ugaona poluga h, koja ima krak i, članasto je vezana u sredini sektora d. Prednji kraj kraka i, ima prerez j, čiji otvor odgovara izdubljenju g, i koji se može poklopiti sa prerezom f.

Poluga h, koja strči iznad sektora c, završava se u cevastom nastavku k (sl. 3, 4, i 5), u čijoj je unutrašnjosti postavljena (sl. 4 i 5), ploča l, koja se aksialno može pomerati i koja ima zupce m, koji služe za to da se hvataju sa zupcima e. Ova ploča l postavljena je na vratilu n i nosi kotur o, o koji se opire opruga p. Ova drži ploču u njenom donjem položaju. Opruga p oslanja se svojim drugim krajem na kotur q, koji je u cevastom delu k utvrđen na podesan način a u čijoj sredini klizi vratilo n.

Kapa r postavljena je tako na cevastom delu k da se može skidati i ima pregradu s, za koju je utvrđena glava n' vratila n.

Cevasti deo k (sl. 3 levo) ima dva diametralno suprotna ureza L u koje ulaze odgovarajući ispadci t' kape r, ako se ploča l nalazi u svom donjem položaju.

Kao što je poznato kod točkova su predviđena na glavčini zadnjeg točka dva zupčanika sa različitim brojem zubaca, koji omogućavaju postizanje veće ili manje brzine vezujući mali ili veći zupčanik lancem, gde se pri vožnji u ravnici vezuje se manji, pri penjanju uspona veći zupčanik.

Prirodno je, zategnutost lanca mora biti ista pri upotrebi jednog i drugog točka. Radi toga postavljaju se na sektoru d odgovarajući otvori w i w', da bi se tačno prema pomeranju u oba slučaja dobila ista zategnutost lanca.

Da bi se moglo kretanje poluge h, na

prednji način, ograničiti, snabdevena je poluga sa rupama v' i v'' u koje ulazi jedan organ, koji se u svom donjem položaju drži oprugom u', i koji se može proterati kroz deo u.

Razume se, postavlja se i rupa na sredini između v' i v'' u koju ulazi šip v kad je u miru (sl. 1 i 2).

u'' je polukružni prerez za zubac v, kad ide iz v' u položaj normalan i odatle u v''.

Ako se hoće da upotrebi jedan ili drugi zupčanik (jedna ili druga brzina), onda je dovoljno, pre nego što se točak zategne, zubac v postavi u v' ili u v'' i potom krenuti polugu h po jednom luku, koji se može ograničiti u w ili w'.

Na ovaj se način lanac odmah zateže bez daljeg rada; dovodi na tačan napon, koji odgovara upotrebljenom zupčaniku.

Glavčina točka x završava se na pr. nekretnom glavom y, čija je unutarinja površina tako načinjena, da se glavčina lako postavlja. Kotur y¹ ima naročito načinjene ivice.

z je glava zavrtnja, koja je sa druge strane utvrđena proizvoljno n. pr. navrtkom z''.

Način rada sprave je ovaj. Ako se hoće da uvuče kolo (točak), onda se skine kapa r (sl. 1 i 5) tako da izađu delovi t' iz izreza t. Zatim se kapa r vrli tako, da u tom položaju ostane učvršćena. Ploča l oslobađa se zubaca e, a poluga h dovodi se u položaj iz sl. 1. Kroz otvor g provlači se glavčina z' točka u prerez j i poluga h dovodi u položaj, koji se vidi u sl. 2. Ovo kretanje vodi glavčinu z' u prerez

f i kapa r dolazi pri tom obrtanju o svoj normalan položaj (sl. 4) tako da se glavčina učvrsti.

Da bi se lanac iznutra zategao dovoljno je, da se poluga h, koja se na prednji način oslobađa, pomeri na gore. Obrnutom operacijom vadi se kolo. Način rada sprave za menjanje brzine već je opisan.

Patentni zahtevi:

1. Poboljšanja na spravama za postavljanje, skidanje i zatezanje lanaca točkova, bicikla, i lome slično, naznačena time, što ima zupčasti segment, koji je postavljen na spojnom delu zadnje viljuške, a čiji se lučni prerez otvara na dole i prima u istom prerezu pokretnu glavčinu.

2. Poboljšanja po zahtevu 1, naznačena time, što pomenuta sprava ima u segmentu člankasto vezanu ugaonu polugu, čiji jedan krak ima prerez koji se poklapa sa pomenutim lučnim prerezom, dok se drugi krak upotrebljava kao krmilska poluga i nosi kotur, čiji se zupci hvataju sa zupcima segmenta, pri čem se utvrđivanje točka i zatezanje lanca vrši pomeranjem poluge po sektoru, nemajući potrebe za naročita mehanička oruđa (klješta, navrtke i t. d.).

3. Poboljšanja po zahtevu 1, naznačena time, što je na poluzi postavljen jedan organ, kojim se automatski reguliše brzina.

4. Poboljšanja po zahtevu 1, 2, 3, naznačena time, što glavčina umesto navrtki ima jednu nekretnu glavu, čije su unutarnje ivice kao i ivice kotura na glavčini načinjene tako, da olakšavaju postavljanje točka u spravi.

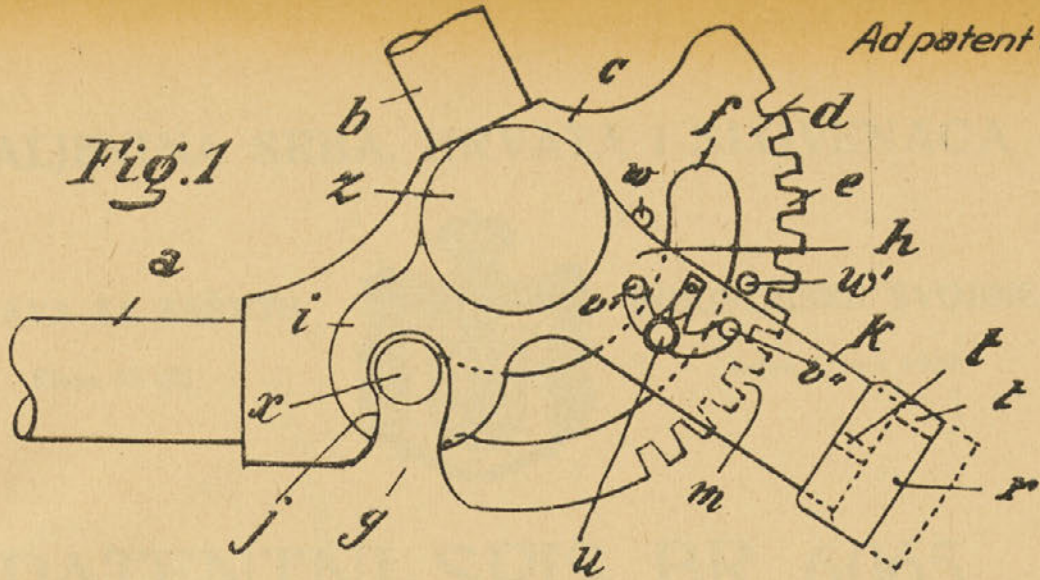

Fig. 3

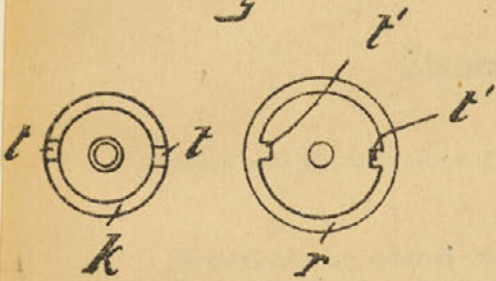

Fig. 2

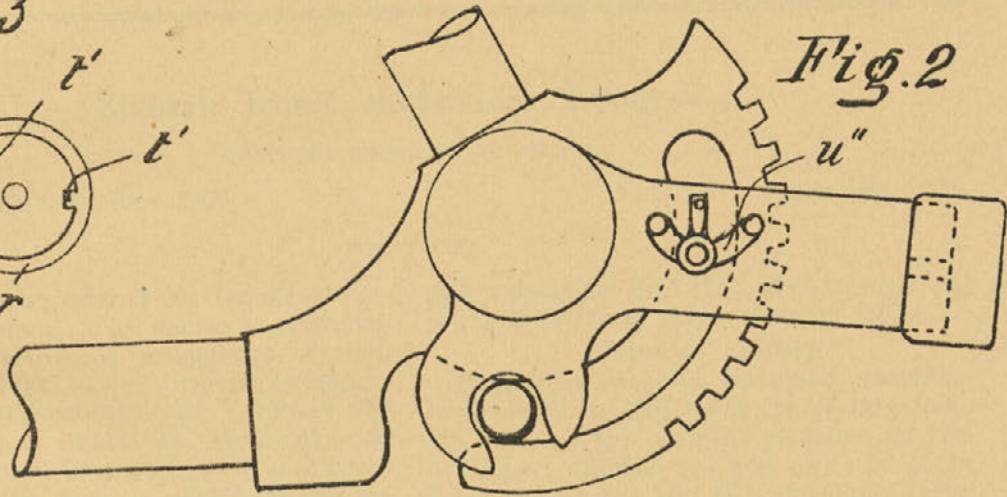

Fig. 4

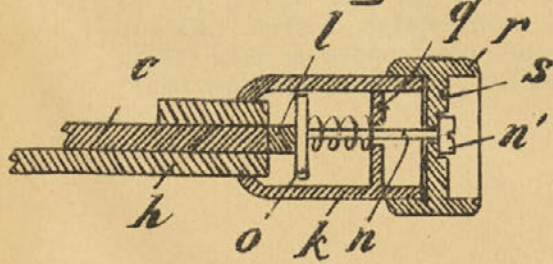

Fig. 5

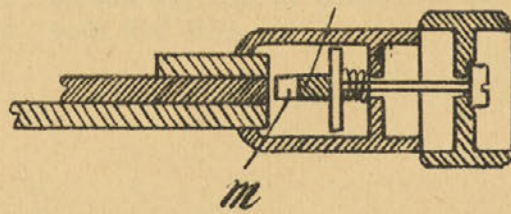

Fig. 6

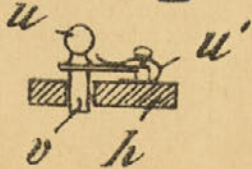

Fig. 7

